

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Prime Minister's Office

Løgtingið

Svar uppá

skrivligan fyrispurning nr. 116/2022 eftir tingskipanini § 52a til Aksel V. Johannesen, løgmann, frá Beinir Johannesen, løgtingsmanni, um skeiv tøl í samband við tiltøk móttvegis Russlandi

Spurningar:

1. Vóru tøluni um vaksandi virksemini, ið løgmaður bar fram á tíðindafundi 1. juni, og sum vórðu brúkt á tingsins røðarapalli, úr kannningini, ið landsstýrið hevur latið gjørt fyri at lýsa samstarvið við russar? Um ikki, hvaðani vóru tøluni so?

Svar:

Eg havi í tíðindaskrivi tann 4.juni 2023 gjørt greitt, at eg var ikki nóg neyvur undir tíðindafundinum á Viðareiði. Tað er mín ábyrgd. Eg havi eisini biðið um umbering fyri mistakið. Eg førði á tíðindafundinum fram, at samlaðu nøgdirnar í við sambandi við russiskar um- og uppskipingar í Føroyum eru vaksandi. Samlaðu tonsatølini fyri í fjør vísa, at hetta er skeivt, so eg skuldi sjálvandi verið neyvur.

Tað er rætt, at samlaða tonsatalið fyri um- og uppskipingar minkaði í 2022 sammett við 2021. Hetta komst fyrst og fremst av, at bæði kvoturnar og gagnnýtslan í 2022 vóru lægri enn í 2021.

Eg haldi tí, at tað er týðningarmikið – fyri at fáa eina fullfíggaða mynd – at leggja afturat, at føroysku havnirnar høvdu eins stóran týðning fyri Russland í 2022 sum í 2021.

Hyggja vit nærri at lutfallinum millum, hvat russar fiskaðu samanlagt í Norðuratlantshavi í 2021 og 2022 og hvat teir um- og uppskipaðu í Føroyum sama tíðarskeið, so var lutfallið tað sama, sløk 84 prosent.

Nú øll lond í Evropa í stóran mun hava stongt sínar havnir, ella avmarkað atgongdina hjá russiskum fiskiskipum í havnirnar, er vandi fyri, at føroysku havnirnar kunnu gerast enn meira umráðandi fyri Russland.

Ein orsök til, at eg alment havi nevnt, at tøluni vaksa, er, at samlaðu kvoturnar hjá Russlandi í Norðuratlantshavi fyri 2023 eru hægri enn í 2022.

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Prime Minister's Office

Samstundis vísa tøl frá VØRN og Fiskimálaráðnum, at í 2022 var økt virksemini í mun til um- og uppskipingar av kongafiski úr Irmingerhavinum í føroyskum havnum. Hetta komst av, at tað síðani mars 2022 ikki hevur verið loyvt russiskum skipum at landa og umskipa kongafisk í íslenskum havnum, sum annars hevur verið vanligt. Eg kann leggja afturat, at tað hevur vakt ans uttanlands, at russisku skipini hava møguleika at landa í Føroyum, tá ið tey ikki sleppa til Íslands.

Um eingin stig høvdu verið tikin, er tað ikki nøkur orsök til at halda, at russisku um- og uppskipingarnar av kongafiski úr Irmingerhavinum í føroyskum havnum høvdu minkað ár sammett við í fjør. Til dømis hava verið nakrir fyrisurningar frá russum um, hvørjar reglur eru galdandi.

Hvussu tað verður í 2023 vil altíð vera ein meting. Um orðaskiftið herheima um at stongja havnirnar fær russisk skip at aftra seg at koma til Føroya, eru møguligar ábendingar um.

Tølini í frágreiðingini byggja á tøl frá VØRN. Hesi tøl eru síðani viðgjørd og greinað. Millum annað eru gjørdar smávegis umrokningar í sambandi við kongafiskin fyri at tølini eru neyvari uppgjørd sum rund vekt og ikki sum produkt. Av somu orsök eru nøkur smærri frávik í tølunum í greiningararbeiðinum og teimum hjá VØRN.

Í Tinganesi, 15. juni 2023

Aksel V. Johannesen
løgmaður